

OŠ Dubovac, Karlovac

Učenici:

Anja Profozić, 7. r.

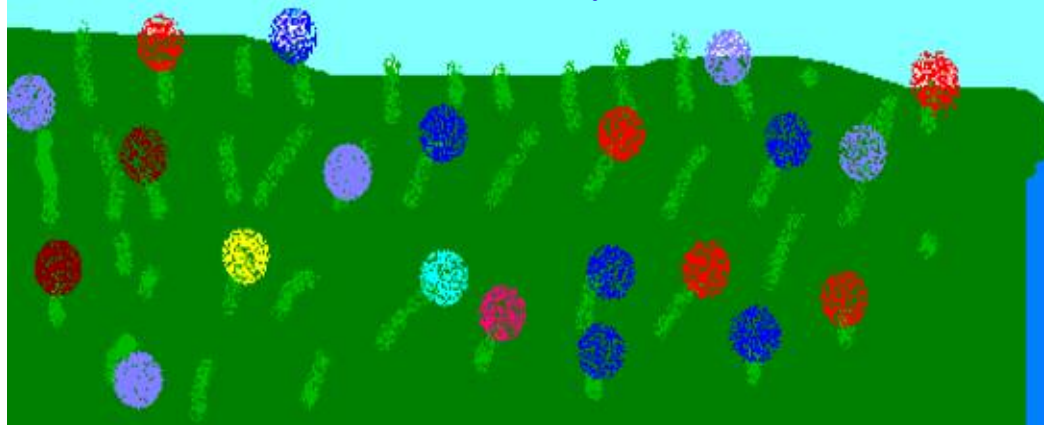
Lucija Smolčec, 6. r.

Ana Katušin, 5. r.

Mentori:

Snježana Marković Zoraja, prof.

Jasna Višnić, prof.

APSORPCIJA SUNČEVOG ZRAČENJA U RAZLIČITIM MEDIJIMA

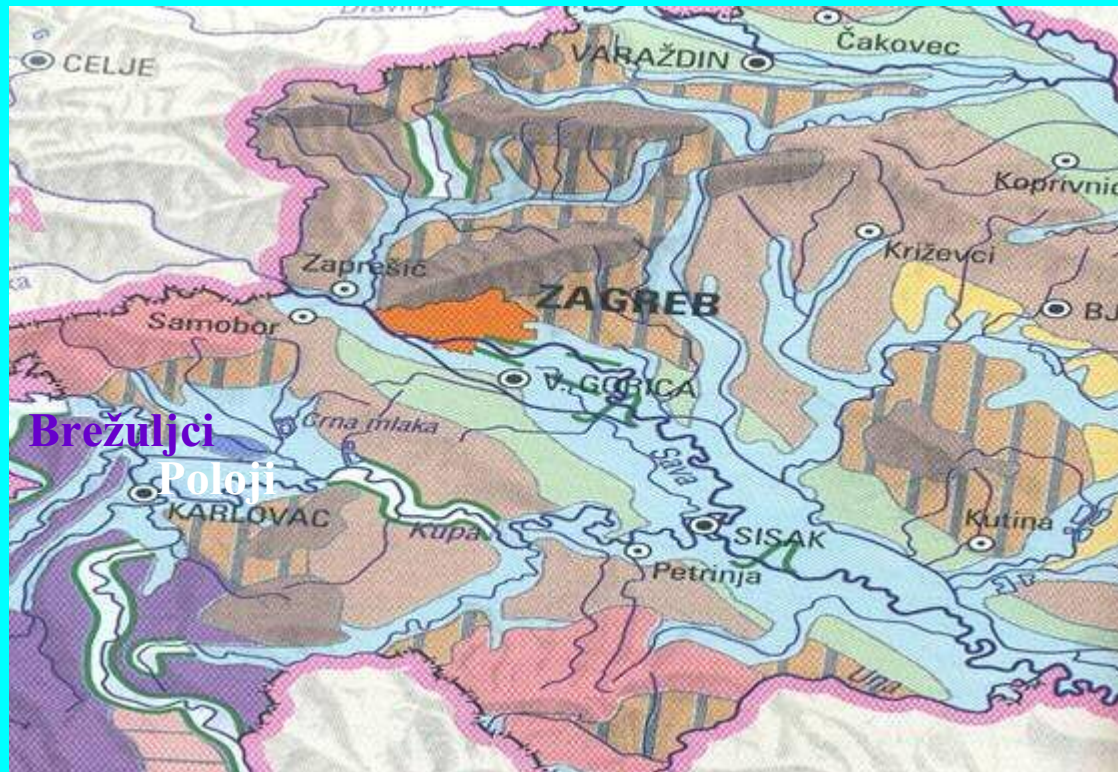

HIPOTEZE

- **ZRAK** - brzo se zagrijava i brzo hladi
  - ima nizak toplinski kapacitet (1010 J/kgK)

**-mjerna postaja u Karlovcu, u nizini,
na 4 rijeke**

**-niski i konkavni oblici zimi se jače
hlade, a ljeti brže zagrijavaju**

Geomorfološka karta

➤ **VODA: → TEKUĆICA - KUPA**

- sporo se zagrijava i sporo hladi
- visok toplinski kapacitet vode
(4190 J/kgK)

→ **STAJAĆICA - JEZERO LUŠČIĆ**

- plitke vode se brže zagrijavaju i brže hlade
- godišnja amplituda temperature veća nego u tekućicama

➤ **TLO**

→ **NEZASJENJENO**

- brzo se zagrijava i brzo hladi

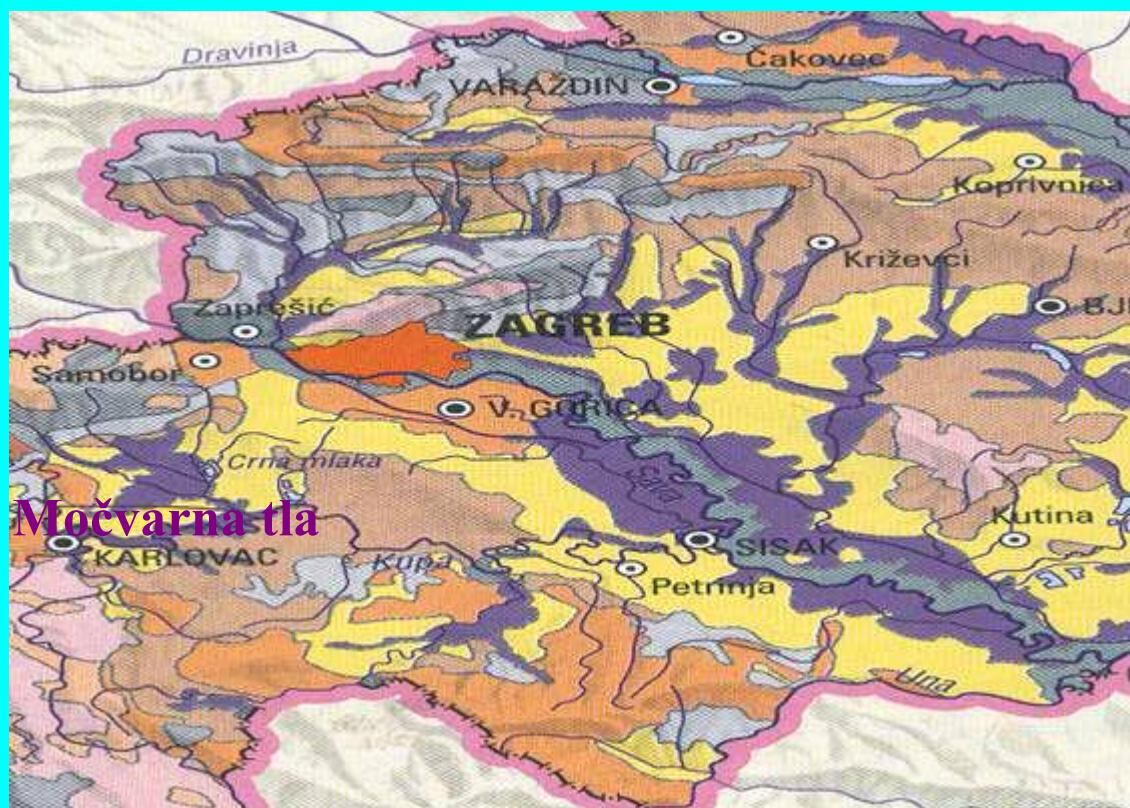
- nizak toplinski kapacitet (754,2 – 963,7 J/kgK)

→ **ZASJENJENO**

- zbog male količine sunčevog zračenja sporije se zagrijava

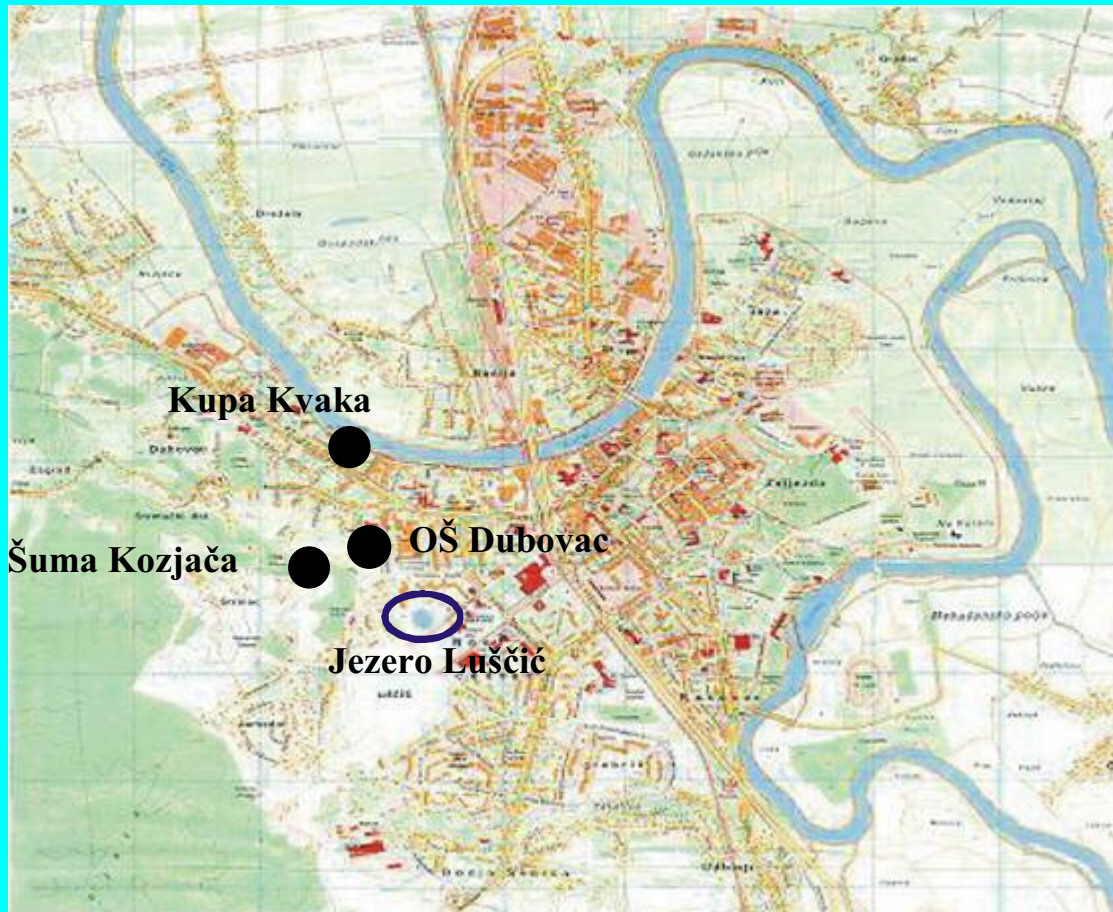
➤ ZAGRIJAVANJE TLA OVISI O:

- geografskom položaju
- toplinskom kapacitetu
- biljnom pokrivaču
- snježnom pokrivaču
- ekspoziciji
- obliku terena

Pedološka karta

METODE ISTRAŽIVANJA

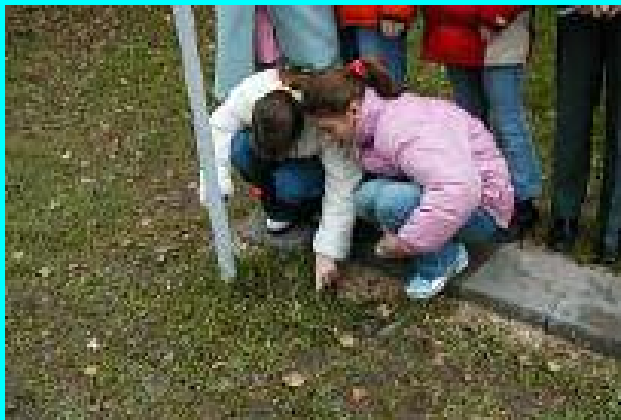
Mjerne postaje:
ATM - kućica (zrak)
SWS - 01 (jezero)
SWS - 03 (Kupa)
ATM - 01 kućica (tlo)
SMS - 03 (tlo-šuma)

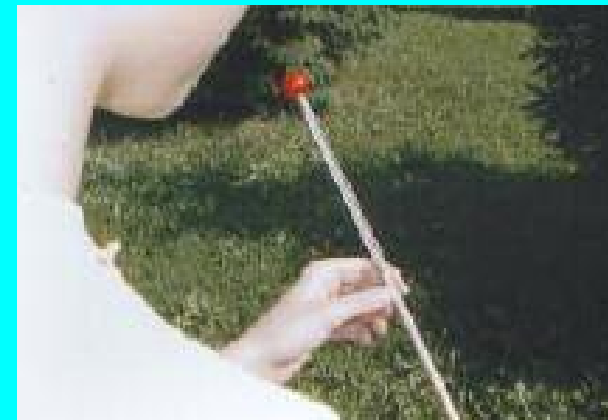
MJERENJE TEMPERATURE VODE, ZRAKA I TLA

Mjerenje temperature zraka na meteorološkoj postaji

Mjerenje temperature nezasjenjenog tla kraj meteorološke postaje na dubini 5cm

Termometar za mjerenje temperature tla

Mjerenje temperature zasjenjenog tla u šumi Kozjači na dubini 5 cm

Mjerenje temperature vode rijeke Kupe

Mjerenje temperature vode stajaćice – jezero Lušćić

-tablični prikaz podataka

(GLOBE Server, od 22.09. 2004.do 15.05. 2005.)

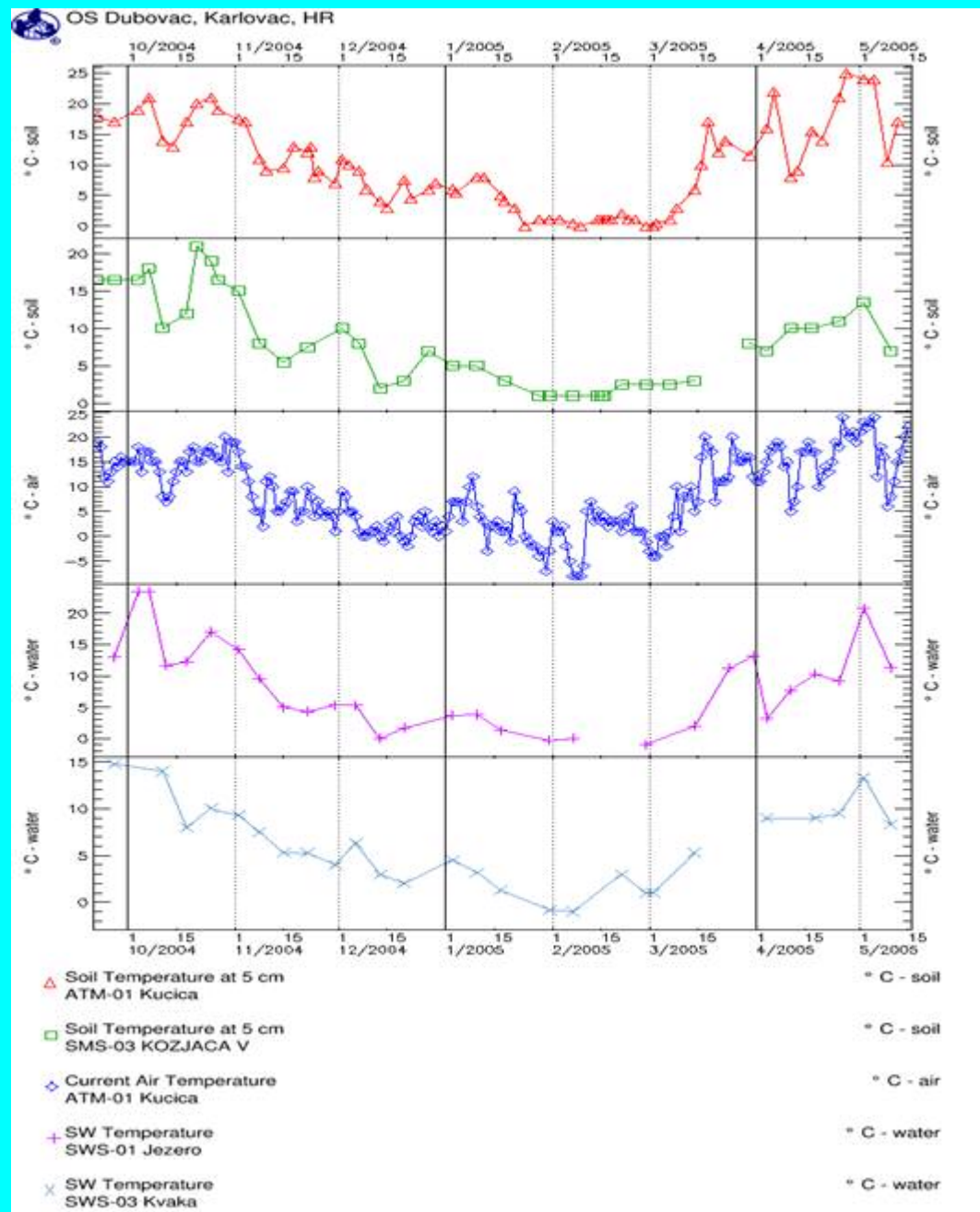
**-tablični prikaz temperature vode, zraka i tla
mjereno istih dana**

-analiza grafikona s GLOBE servera

**-analiza i korelacija krivulja na grafikonu
prema tablici mjerenja istih dana**

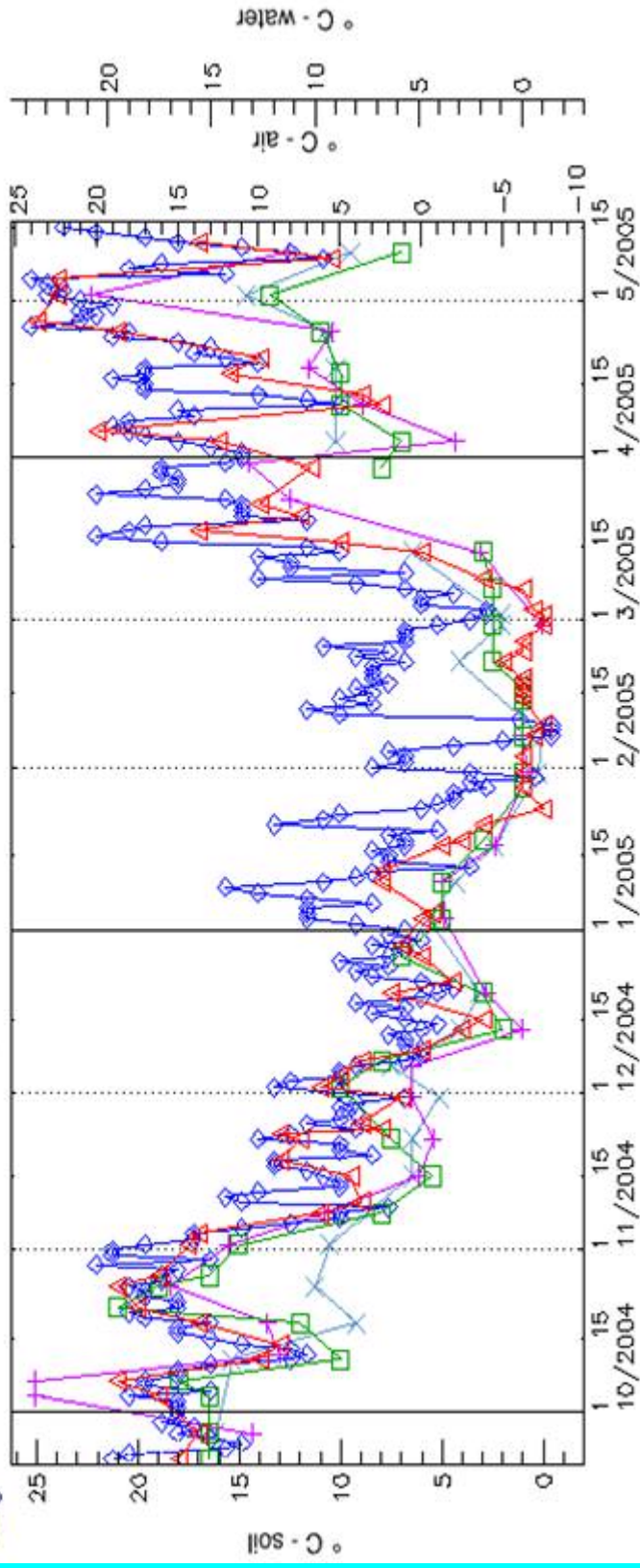
**-usporedba temperature tla i vode u
određenim danima na posebnim
grafikonima**

PRIKAZ PODATAKA

OS Dubovac-Karlovac, HR

△ Soil Temperature at 5 cm
ATM-01 Kucica

□ Soil Temperature at 5 cm
SMS-03 KOZJACA V

◇ Current Air Temperature
ATM-01 Kucica

+ SW Temperature
SWS-01 Jezero

× SW Temperature
SWS-03 Kvaka

° C - soil

° C - soil

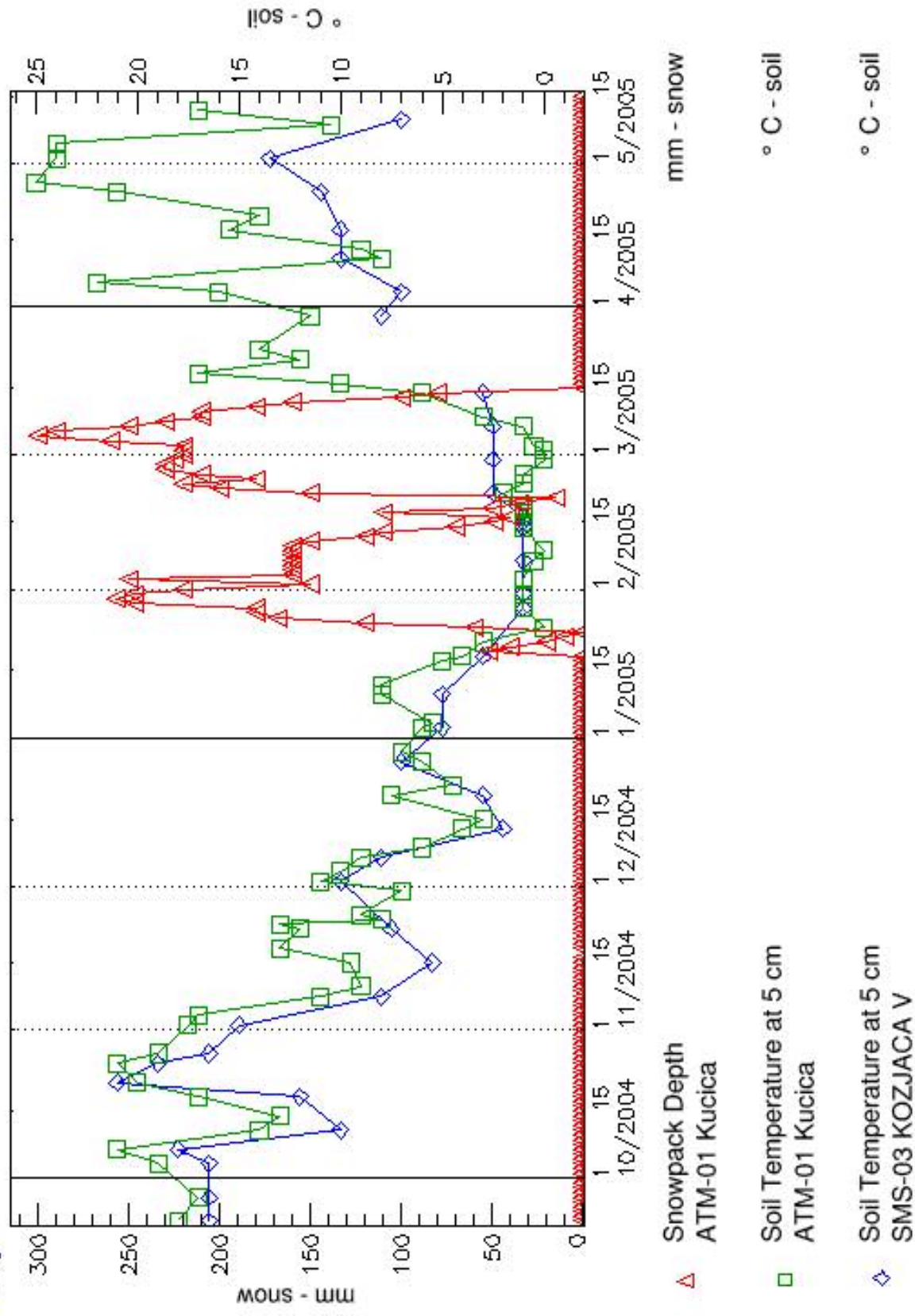
° C - air

° C - water

° C - water

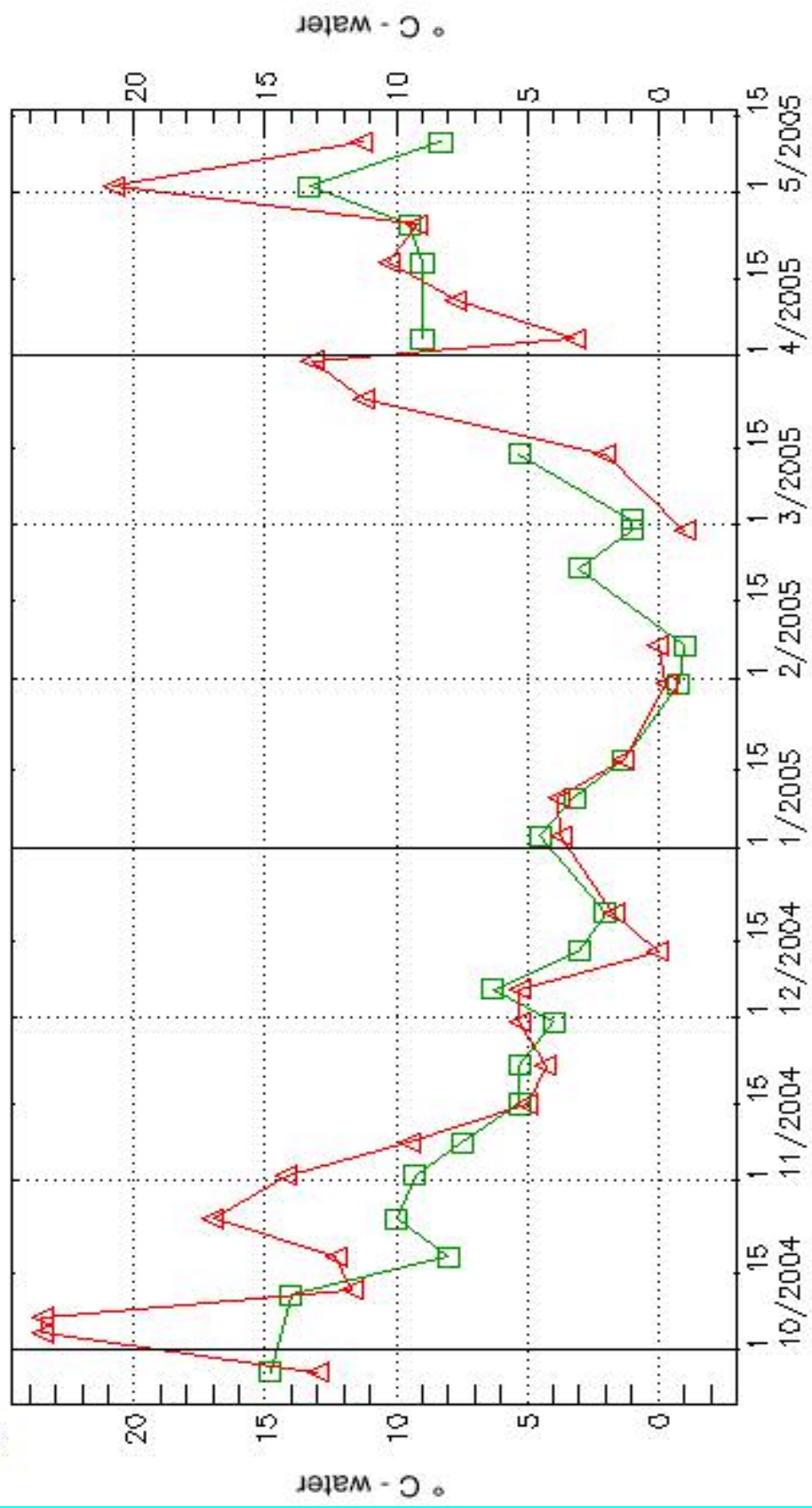

OS Dubovac-Karlovac, HR

OS Dubovac-Karlovac, HR

- △ SW Temperature
  - SWS-01 Jezero
  - SWS-03 Kvaka
- ° C - water
- ° C - water

MJERENJA OBAVLJENA ISTIH DANA

datum	CrTmpATM-01 deg C	TempSWS-03 deg C	TempSWS-01 deg C	ATM-01 kućica sT5cm deg C	sT5cm SMS-03 deg C
27.09.2004	17	14,8	13	17	16,5
18.10.2004.	13	8	12,3	17	12
25.10.2004.	18	10	17	21	19
2.11.2004.	17	9,3	14,2	17,5	15
8.11.2004.	5	7,5	9,5	11	8
15.11.2004.	6	5,3	5	9,5	5,5
22.11.2004.	10	5,3	4,3	12	7,5
13.12.2004.	0	3	0	4	2
20.12.2004	-1	2	1,7	7,5	3
03.01.2005.	7	4,5	3,7	6	5
10.01.2005.	6	3,2	3,8	8	5
31.01.2005.	-3	-0,8	-0,3	1	1
07.02.2005.	-8	-1	0	0,5	1
28.02.2005.	-1	1	-1	0	2,5
14.03.2005.	5	5,3	2	6	3
04.04.2005.	15	9	3,2	16	7
25.04.2005.	18	9,5	9,2	21	11
02.05.2005.	23	13,3	20,8	24	13,5

Koeficijent korelacije između krivulja:

-zrak i nezasjenjeno tlo: **0,95642**

-zrak i voda stajaća: **0,856963**

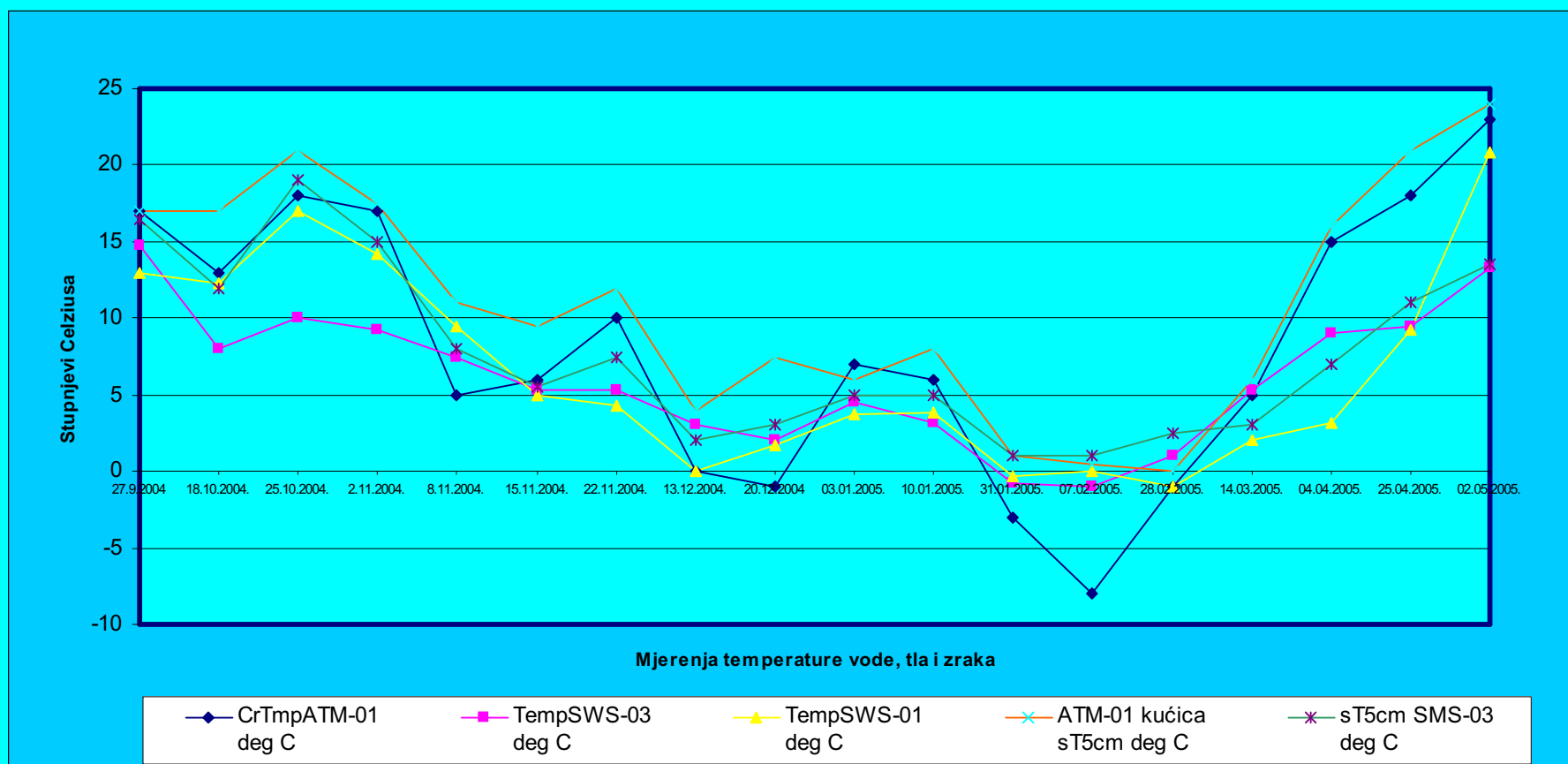
-zrak i zasjenjeno tlo: **0,883982**

-voda stajaća i voda tekuća: **0,86108**

-zrak i voda tekuća: **0,933081**

-zasjenjeno tlo i voda tekuća: **0,885345**

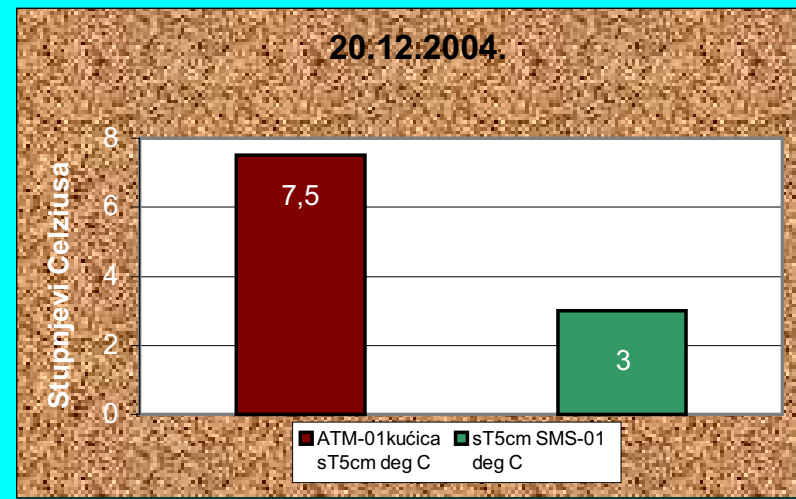
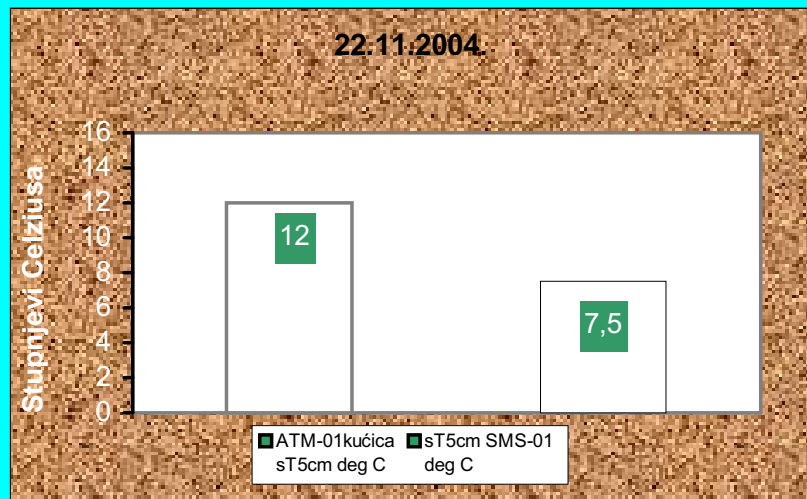
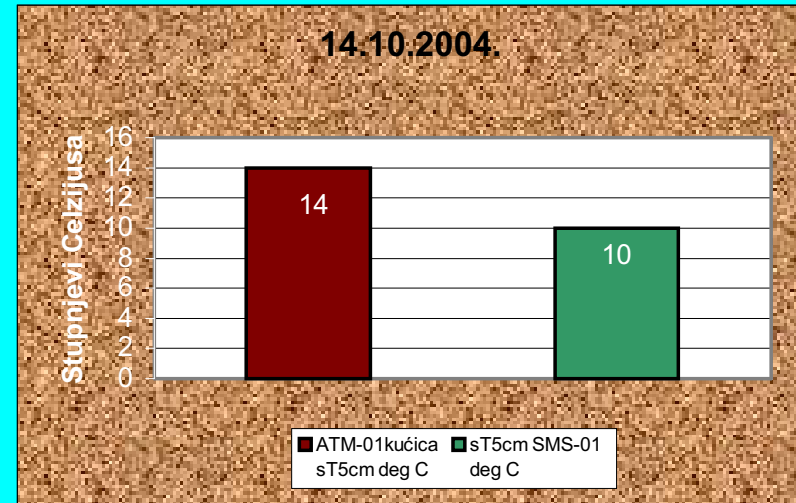
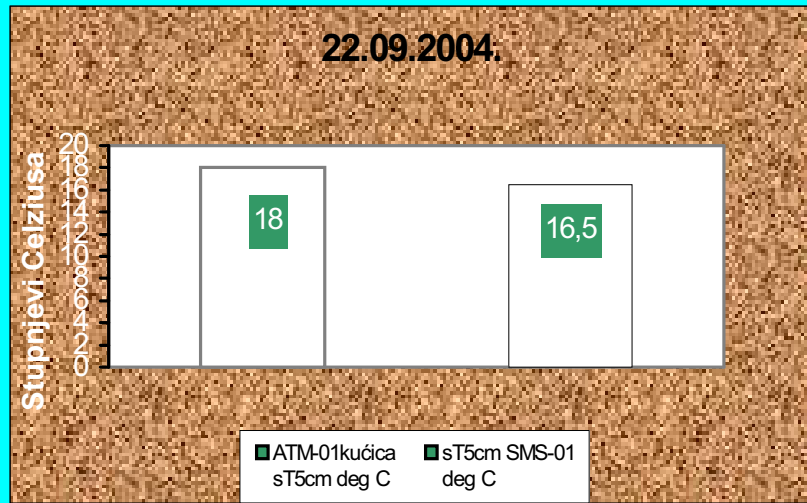
-zasjenjeno i nezasjenjeno tlo: **0,896082**

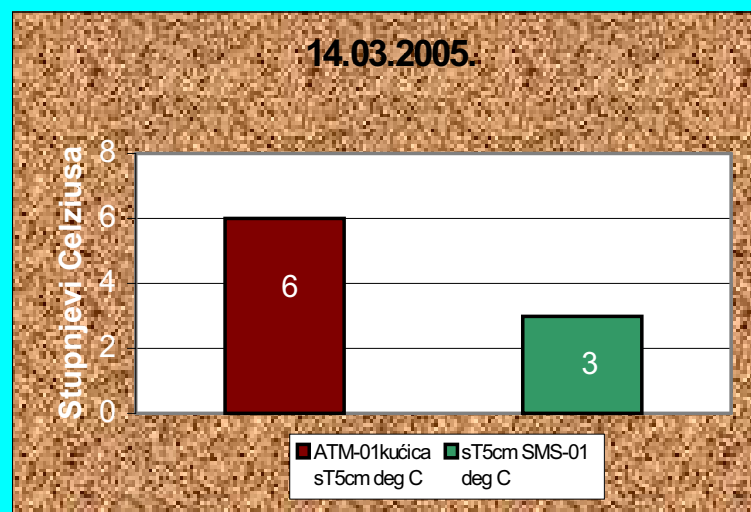
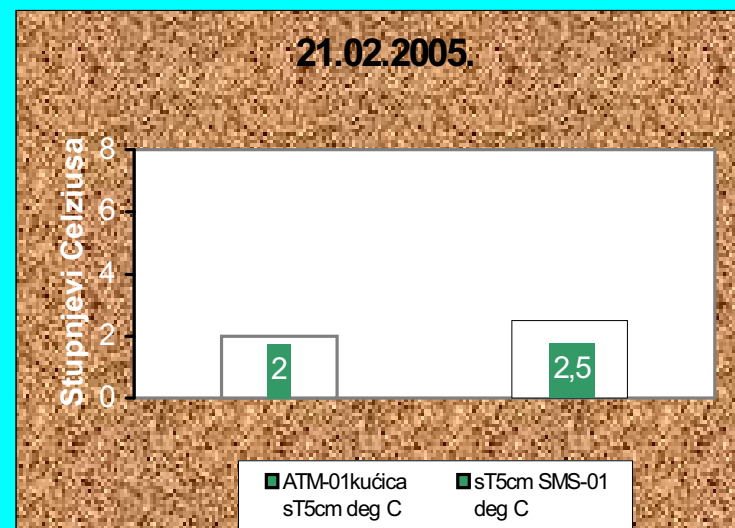
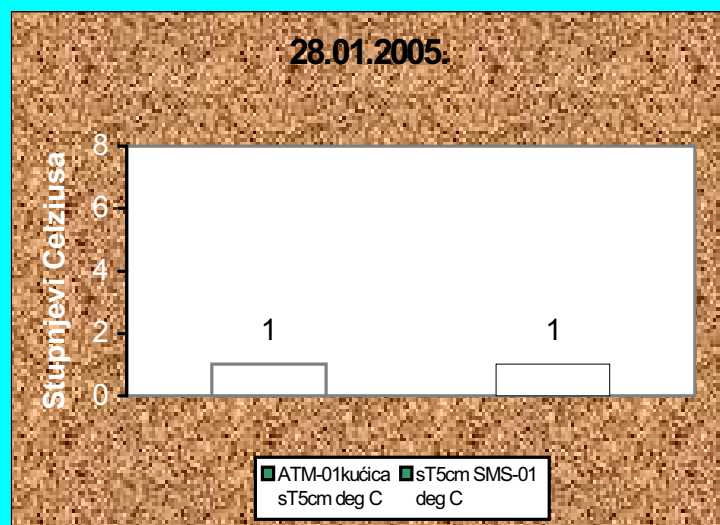
USPOREDBA TEMPERATURE TLA

A) JESEN

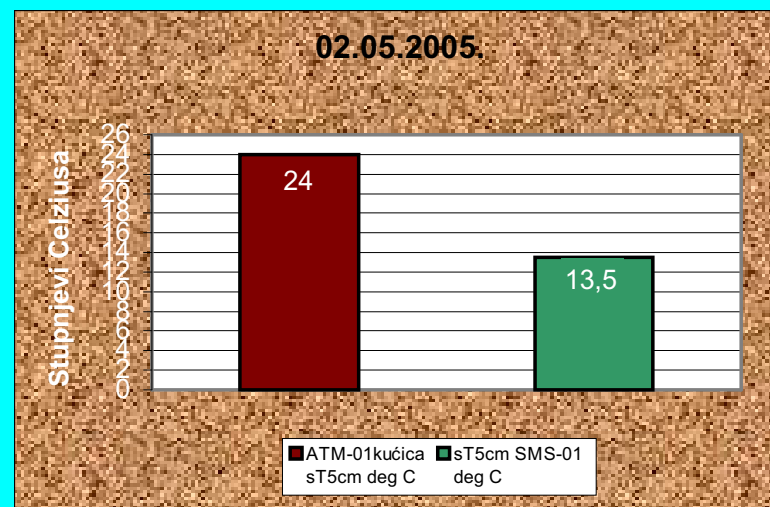
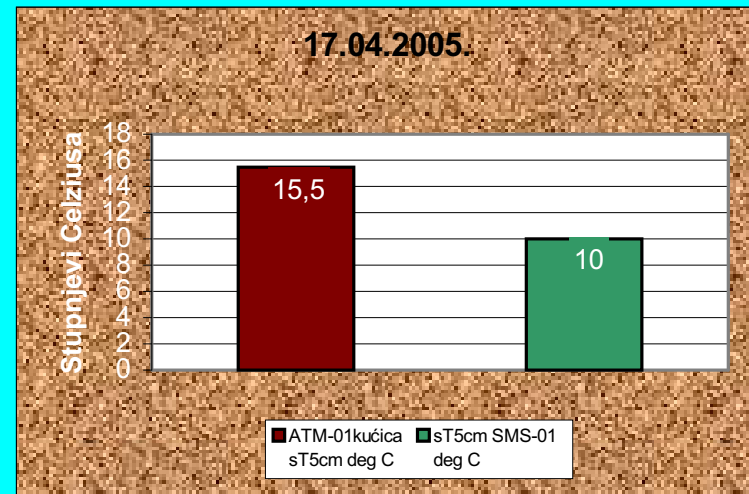
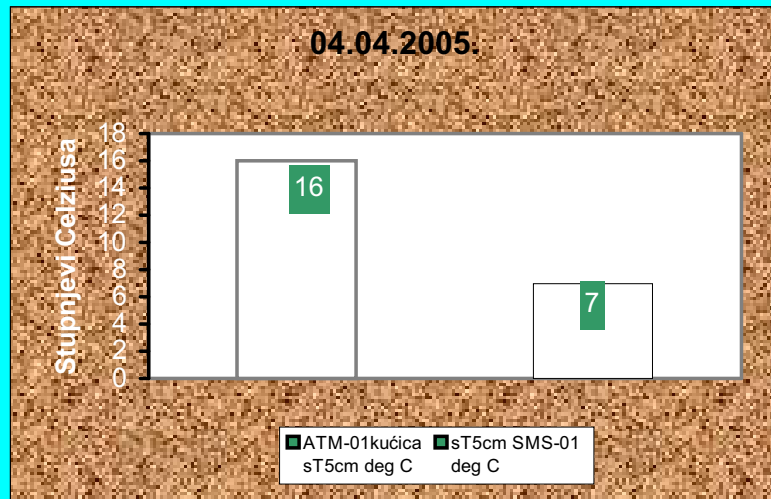
USPOREDBA TEMPERATURE TLA

B) ZIMA

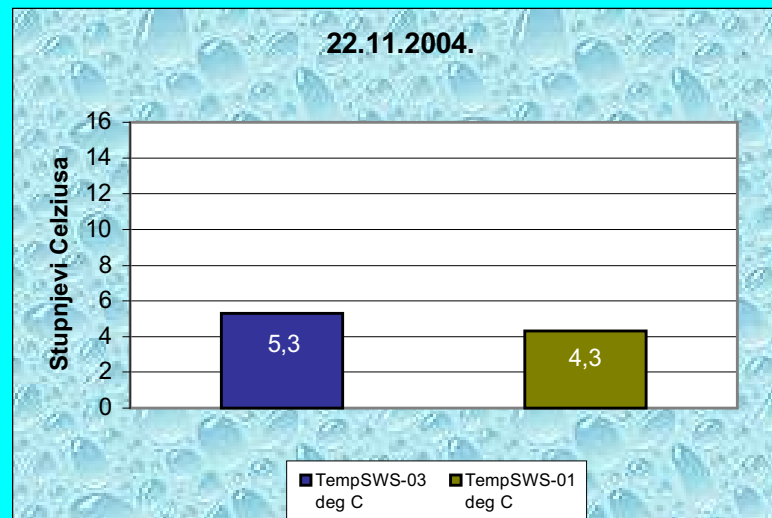
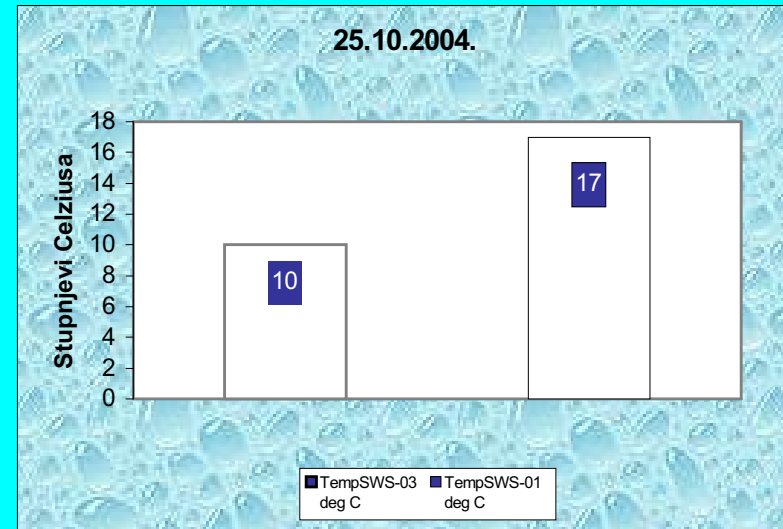
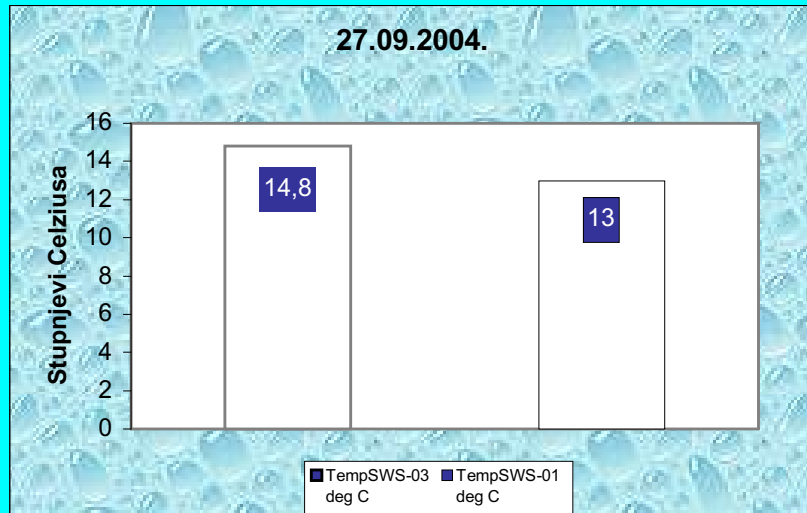
USPOREDBA TEMPERATURE TLA

C) PROLJEĆE

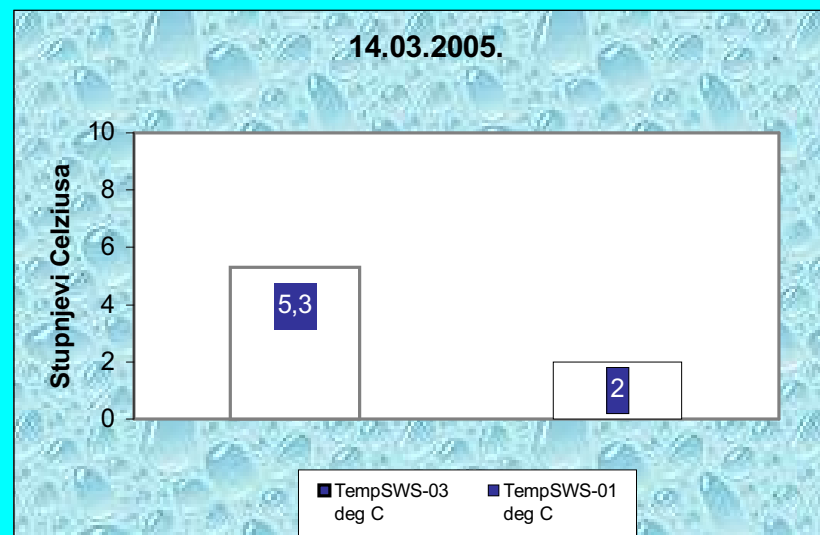
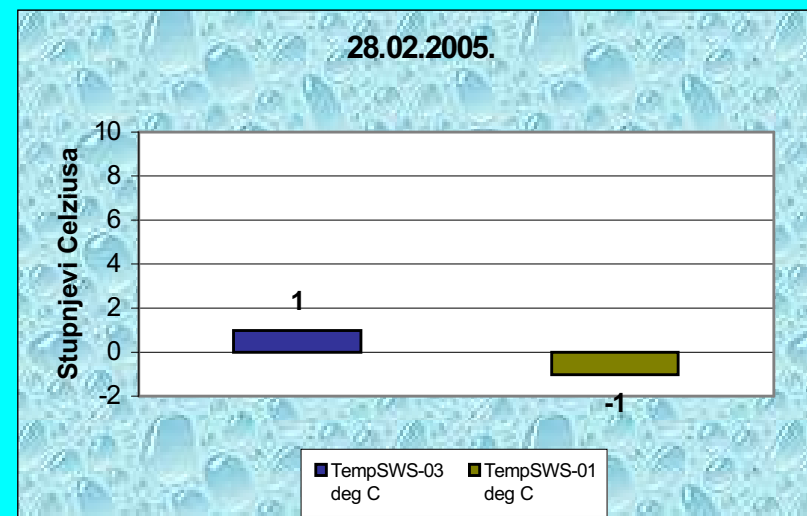
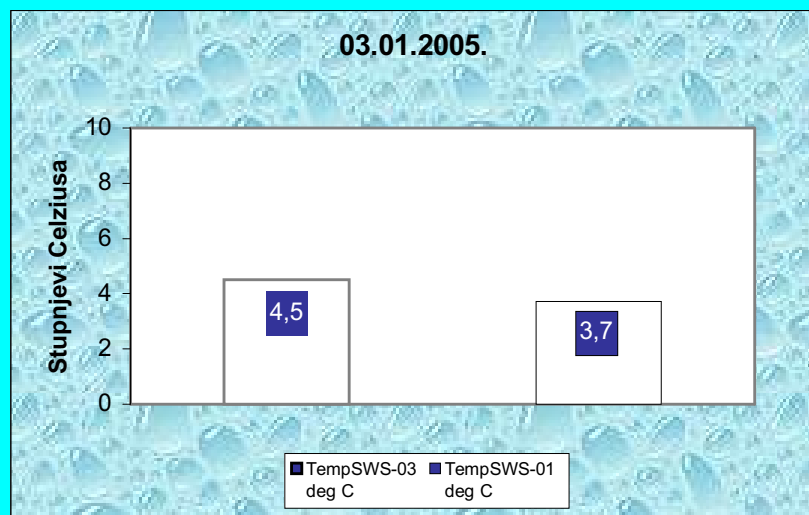
USPOREDBA TEMPERATURE VODE

A) JESEN

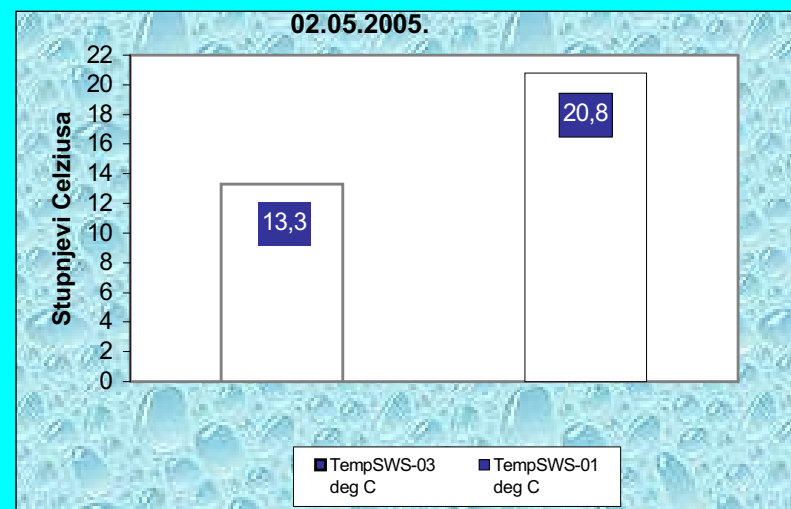
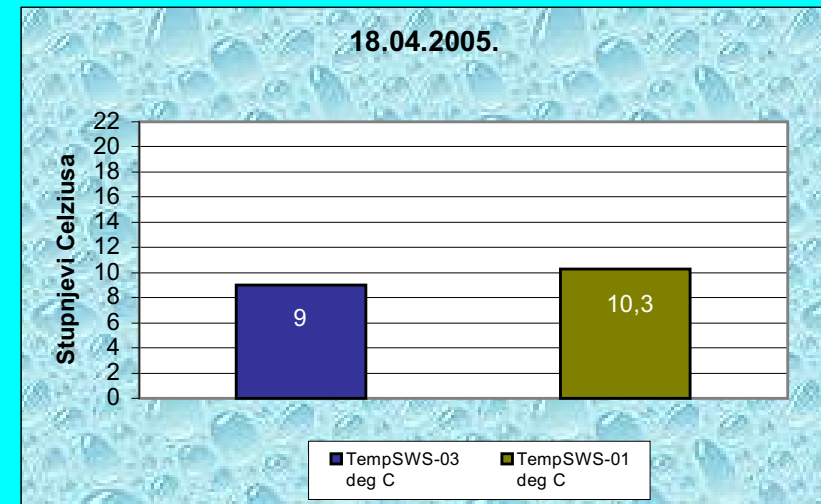
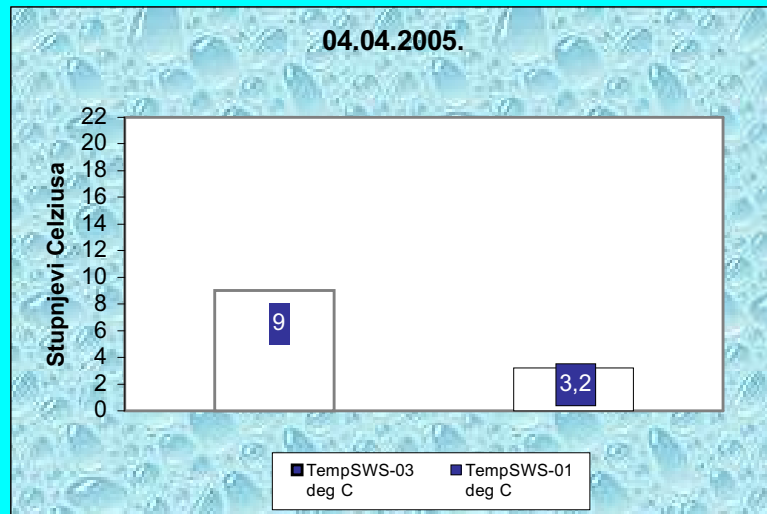
USPOREDBA TEMPERATURE VODE

B) ZIMA

USPOREDBA TEMPERATURE VODE

C) PROLJEĆE

ANALIZA

- Analiza istraživanja: GLOBE grafikoni

Grafikoni

- Korelacija među krivuljama
- Usporedba temperature tla i vode istih dana određenog sezonskog razdoblja

ZAKLJUČCI

1. Zrak

- brzo se zagrijava i brzo hladi
- najveća amplituda temperature
(najveće promjene u sustavu)

2. Voda tekućica – Kupa

- sporo se zagrijava i sporo hladi
- amplituda temperature manja nego u vodi
stajaćici (manje temperaturne razlike)

3. Voda stajaćica – Jezero Lušćić

- brzo se zagrijava i brzo hladi
- velika amplituda temperature (teži životni
uvjeti)

4. Nezasjenjeno tlo

- brzo se zagrijava i brzo hladi**
- velika amplituda temperature (velike temperaturne razlike)**
- zimi ispod snijega temperatura stalna**

5. Zasjenjeno tlo

- sporo se zagrijava i sporo hladi**
- mala amplituda temperature (manje temperaturne razlike)**
- zimi je ispod snijega temperatura stalna**

- 6. Prema korelaciji krivulje na grafikonu**
  - najveća korelacija: zrak – nezasjenjeno tlo**
  - najmanja korelacija: zrak – Jezero**
- 7. Kupa i Jezero – manja korelacija u odnosu na nezasjenjeno i zasjenjeno tlo**
- 8. Veća je korelacija između šumskog tla i Kupe nego između Kupe i Jezera**
- 9. Krivulja Jezera ima najmanju korelaciju s ostalima – poseban režim zagrijavanja**

RASPRAVA

Zaključci su dobiveni:

- promatranjem i uspoređivanjem krivulja na grafikonima**
- izračunavanjem korelacije (usporedba zagrijavanja)**
- više podatka → veća točnost**

LITERATURA

1. **Institut za Geografiju Sveučilišta u Zagrebu: Geografija SR Hrvatske, Knjiga 1., Središnja Hrvatska, Školska knjiga, Zagreb, 1974.**
2. **Dr. Silva Otorepec: Agrometeorologija, Nolit, Beograd, 1980.**
3. **Matoničkin, Pavletić: Život naših rijeka, Školska knjiga, Zagreb, 1972.**
4. **Škorić A.: Pedologija, fiziologija i geneza tala, Zagreb 1960.**
5. **Atlas svijeta za školu i dom, Mozaik knjiga, Zagreb, 2001.**
6. **Ivan Penzar, Branka Penzar: Agrometeorologija, Školska knjiga, Zagreb, 2000.**
7. **Školski atlas, Alfa, Zagreb, 2000.**
8. **Veliki atlas Hrvatske, Mozaik knjiga, Zagreb, 2002.**
9. **Tomislav Šegota: Klimatologija za geografe, Školska knjiga, Zagreb, 1976.**

ZAHVALA

Za stručnu pomoć i podršku u izradi ovog projekta posebno se zahvaljujemo *gđi. mr. Marini Grčić* koja nam je stručnim savjetima pomogla u oblikovanju ove zanimljive teme.

Svi grafikoni i zaključci mogu se primjeniti u redovnoj nastavi: zemljopisa, fizike, prirode, biologije, kemije i matematike.

HVALA NA
POZORNOSTI